

správní podle § 28 zák. o org. soudů a musil rozhodovati o otázce sbo-rový soud podle pořadí stolic nadřizený, t. j. vrchní soud podle poslední věty § 23 j. n. Tento soud, shledav nepředpojatost pochybnou, delegoval podle § 30 j. n. jiný okresní soud — mimo obvod dotčeného krajského soudu — k provedení řízení a k rozhodnutí. Šlo tedy o delegaci nutnou podle § 30 j. n., která byla jen nezbytným následkem toho, že vrchní soud měl pochybnost o nepředpojatosti soudců, kteří by byli podle zákona povoláni k rozhodnutí. Vypovídaná strana napadá usnesení vrchního soudu o delegaci a odůvodňuje to v podstatě tím, že tu pochybnosti není. Tento rekurs je však nepřijatelný, protože nařízení nutné delegace podle § 30 j. n. nepodléhá opravnému prostředku. Není to sice řečeno v zákoně výslovně, ale jde to na jevo z těchto úvah: Stěžovatelé napadají sice výrok o delegaci, ale odůvodňují svůj odpor — jak již řečeno — tím, že tu není obavy předpojatosti, čímž napadají důvody usnesení, v nichž tato obava byla vyslovena. Avšak podle § 24 druhý odstavec j. n. nelze odporovati rozhodnutí, jímž bylo vyhověno odmítnutí, t. j. jímž byla shledána důvodnou pochybnost o nepředpojatosti. Řečený předpis má sice především na mysli případ, že strany — nebo jedna z nich — použily práva odmítnouti soudce pro předpojatost (§ 21 první odstavec j. n.), ale musí platiti stejnou měrou i pro případ, že soudce sám podle své povinnosti oznámil obavu předpojatosti (§ 22 z. o org. s.). Uvedenými předpisy chtěl zákon zaručiti naprostou nestrannost soudcovu, první to předpoklad pro řádný výkon spravedlnosti. Uznal-li představený v cestě správní podle § 28 zák. o org. s., nebo uznal-li nadřizený soud podle § 23 j. n., že je tu obava předpojatosti, nelze tomu odporovati, protože to slouží jen zmíněnému zákonnému účelu. Pro soudní rozhodnutí jest to výslovně nařízeno v § 24 druhý odstavec j. n., ale jde to také jasně na jevo z motivů k § 28 zák. o org. s., kde se praví: »Pro strany nemůže tím vzejítí důvod k stížnosti, protože opatření má za účel zajistiti nejúplnější nepředpojatost soudce, cíl to, který odpovídá stejnou měrou zájmům obou stran a protože také proti vyhovění odmítnutí soudem není přípustný opravný prostředek podle § 24 druhý odstavec j. n.«. Jak bylo již svrchu řečeno, jest delegace nutná podle § 30 j. n. jen nezbytným následkem toho, že vrchní soud uznal odmítnutí za oprávněné, čemuž nelze odporovati. A nelze-li odporovati příčině, nelze důsledně odporovati ani jejímu nutnému následku. Nepřijatelný rekurs musil býti podle § 526 druhý odstavec c. ř. s. odmítnut.

Čís. 11782.

Směnky (zákon ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928).

Ten, jehož jméno jest ve firmě veřejné obchodní společnosti, může býti přímo žalován na základě směnky akceptované společností.

(Rozh. ze dne 23. června 1932, Rv II 384/32.)

Ve směnečné adrese byla uvedena jako směnečník firma Ing. Viktor V. a spol., jako přijatel byl podepsán Ing. Viktor V. a spol. Směnečný pla-

tební příkaz byi vydán proti Ing. Viktoru V-ovi, jenž uvedl v námitkách, že zažalovaná směnka je adresována na firmu Ing. Viktor V. a spol. a byla tak i přijata, t. j. Ing. V. a spol., nedostává se prý proto žalovanému pasivní legitimace, neboť žalovaný není osobně k zaplacení směnečně zavázán. Procesní soud první stolice směnečný platební příkaz zrušil. D ů v o d y: Podmínkou vzniku platebního směnečného závazku jest, by tu byly nejen podmínky směnečného práva, nýbrž, by i směnečná prohlášení byla nejen formálně, nýbrž i materiálně platná, t. j., by směnečné prohlášení bylo pravé a by dlužník byl pasivně směnečně způsobilý (§ 1 sm. zák.). Z podpisu příjemce Ing. Viktor V. a spol. odpovídajícího údaji směnečného jména, není patrné, o jakou společnost jde, zda podle občanského či podle obchodního zákona, tedy o společnost veřejnou (podle čl. 111 obch. zák.), či komanditní (podle čl. 164 obch. zák.), či společnost s r. o., kteréž jedině mohou býti podmínky směnečných práv a závazků, nikoliv jiné společnosti, aniž společnost tichá (čl. 250 obch. zák.) a společnost případná (čl. 266 obch. zák.). Žalující strana ani netvrdí, že šlo o společnost směnečně právně způsobilou, ani, že žalovaný jest veřejným, pokud se týká osobně ručícím společníkem. Poněvadž akcept je podepsán podmětem směnečně-právně nezpůsobilým, pokud se týká, není ani jeho firemního podpisu, nevznikl pro firmu Ing. Viktor V. a spol. platný směnečný závazek (§ 1 sm. ř.). Jelikož akcept jest jen jménem směnečnickovým tedy Ing. Viktor V. a spol. — bez dalšího osobního podpisu žalovaného Ing. Viktora V. s dodatkem zastoupení naznačujícím, nemůže býti žalovaný ani osobně akceptem zavázán jako nepravý zástupce, neb jest tu jen nefiremný podpis zastoupené firmy Ing. Viktor V. a spol., nikoliv též jeho podpis jako zástupce ať již jako funkcionáře uvedené společnosti, či jen jako nepravého jejího zástupce a jest takové směnečné prohlášení neplatné a tedy pro žalovaného nezávazné (§ 102 odst. (2) a § 103 sm. ř.). O d v o l a c í s o u d ponechal směnečný platební příkaz v platnosti. D ů v o d y: Prvý soudce dovozuje nesprávně, že předmětem směnečněprávního závazku nemůže býti jiná společnost než společnost veřejná, komanditní, nebo společnost s ručením obmezeným. K tomu, by někdo mohl pod firmou platně jednati a závazky platně podstupovati, není potřebí, by firma byla zapsána do obchodního rejstříku; i podpis firmy v obchodním rejstříku nezapsané váže osobu, která obchod za firmu uzavřela. Ostatně v souzeném případě jde jen o to, zda jest žalovaný k této žalobě pasivně oprávněn, čili nic. Jen tento nedostatek pasivního oprávnění jest ve směnečných námitkách uplatňován. Jest zjištěno soudem první stolice, že firma Inž. Viktor V. a spol. v obchodním rejstříku zapsána není. Žalovaný, jak již uvedeno, vůbec nenamítal, že podpis na směnce »Inž. Viktor V. a spol.« nebyl jím samým na směnku napsán, a je tedy nesporné, že onen podpis akceptantův byl žalovaným na směnce napsán. I když v adrese jest uvedena jako směnečník firma »Ing. Viktor V. a spol.«, stačí, by tu byla materiální identita akceptanta se směnečníkem. Není pochyby, že žalovaný Inž. V. tím, že směnku spornou jako příjemce podepsal, byť i podpisem »Ing. Viktor V. a spol.«, jest z této směnky osobně jako akceptant zavázán, neboť toto označení, jak směnku podepsal, není ničím jiným, než jeho obchodním jménem, kterého právě při převzetí směnečného závazku žalovaný užil. Vzhledem k tomu, že není

potřebí, by tu také byla formální identita mezi akceptantem a směnečníkem v adrese uvedeným a žalovaný je jistě, pokud se týče v době podpisu směnky byl majitelem neprotokolované firmy »Ing. Viktor V. a spol.«, je tu materiální identita mezi příjemcem a směnečníkem.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.

Důvody:

Dovolatel napadá rozsudek odvolacího soudu pro nesprávné právní posouzení věci (čís. 4 § 503 c. ř. s.), leč neprávem. Dovolatel vznesl proti směnečnému platebnímu příkazu jen námitku, že se mu nedostává pasivní legitimace k žalobě, poněvadž zažalovaná směnka je adresována na firmu Ing. Viktor V. a spol. a byla také touto firmou přijata. Dovolatel nenamítl, že tato firma, společnost, vůbec neexistuje, a podepsal-li tudíž směnku za firmu, což nepopírá, byla by tato firma směnečně zavázána. Že firma není dosud protokolována, nerozhoduje, ať jde o veřejnou obchodní společnost aneb o komanditní společnost (čl. 110 a 163 obch. zák.). Že šlo o jinou společnost, k jejíž existenci jest zapotřebí zápisu do obchodního rejstříku, dovolatel netvrdí. Poněvadž však jméno dovolatelovo jest obsaženo ve firmě, jest ho považovati za osobně ručícího společníka a jako takový může býti na základě sporné směnky akceptované společností přímo žalován (čl. 112 a 163 obch. zák., sr. rozh. A. Cl. 1370, 1633, 1884 a 2311). Námitka nedostatku pasivní legitimace není tudíž opodstatněna a odvolací soud nepochybil po právní stránce, zachovav směnečný platební příkaz v platnosti.

Čís. 11783.

Pouhé skutečné poskytnutí a trpění služebnosti na nemovitosti zapsané do pozemkové knihy bez knihovního vkladu nebo záznamu služebnosti skýtá oprávněnému jen držbu práva služebnosti a proti poskytujícímu obligacní nárok na ponechání ve výkonu služebnosti, nepropůjčuje však ještě věcné právo služebnosti.

Byla-li někomu vlastníkem nemovitosti zřízena služebnost jen ústní úmluvou, musí, chce-li dosíci služebnosti zákonem chráněné, žalovati o vydání vkladní listiny a dáti si ji do knih vložiti.

Povinnost uznávati a trpěti služebnost nemá singulární nástupce vlastníka služebného pozemku, nebyla-li služebnost vložena do knih, třeba byla oprávněné osobě propůjčena neknihovně až do smrti.

Nepřevzal-li nástupce ve vlastnictví nemovitosti závazek trpěti služebnost předchůdcem neknihovně zřízenou až do smrti oprávněné osoby, musí tato ustoupiti jeho zápůřčí žalobě, při čemž na tom nezáleží, zda nabyvatel nemovitosti o výkonu služebnosti neknihovním věřitelem věděl, čili nic.

(Rozh. ze dne 23. června 1932, Rv II 435/32.)

Žalovaná si v roce 1907 vlastním nákladem z původního chlévu upravila kuchyni a přistavila si k ní ještě světničku na dvoře domku